

คำถาม คำตอบ Q & A

คำถาม ๑ บุตรภายใน ๓ ลำดับเสียชีวิต สามารถเลื่อนบุตรลำดับต่อไปขึ้นมาแทนได้ไหม

คำตอบ: การแทนที่จำนวนบุตร ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๖ - ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งกรณีที่บุตรภายใน ๓ ลำดับ ณ วันที่เสียชีวิตได้บรรลุนิติภาวะแล้ว ก็ไม่สามารถเลื่อนบุตรลำดับถัดไปมาแทนที่ได้ เว้นแต่วันที่เสียชีวิตยังไม่บรรลุนิติภาวะ จึงจะสามารถเลื่อนบุตรลำดับถัดไปมาแทนที่ได้

คำถาม ๒ บุตรอายุ ๑๗ ปี ตั้งครรภ์โดยไม่จดทะเบียนสมรส ค่าคลอดบุตรสามารถอาศัยสิทธิของบิดา ซึ่งเป็นข้าราชการได้ หรือไม่

คำตอบ: ได้ เพราะบุตรยังไม่บรรลุนิติภาวะ (อายุไม่ถึง ๒๐ ปีบริบูรณ์ และไม่ได้จดทะเบียนสมรส) ซึ่งค่าคลอดบุตร เป็นค่ารักษาพยาบาล

คำถาม ๓ กรณีไม่มีข้อมูลในฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐเป็นผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ สามารถนำใบเสร็จมาเบิกได้ หรือไม่

คำตอบ: ไม่ได้ กรณีเป็นผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ หากไม่มีฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ จะต้องทำหนังสือส่งตัวให้กับทางสถานพยาบาลก่อนที่สถานพยาบาลจำหน่ายผู้ป่วย ไม่สามารถนำใบเสร็จรับเงินมาเบิกได้

คำถาม ๔ กรณีบิดาของข้าราชการได้หย่ากับมารดาแล้ว อยากทราบว่าบิดาของข้าราชการยังสามารถใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ หรือไม่

คำตอบ: เบิกได้ เพราะบุตรยังเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของบิดาหลังการหย่า จนกว่าบิดาจะเสียชีวิตหรือผู้มีสิทธิหมดสิทธิ

คำถาม ๕ การเบิกจ่ายค่าอาหาร (ห้องพิเศษ) ของผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ หากผู้ป่วยรายดังกล่าว จำเป็นต้องทานอาหารเสริมหรืออาหารพิเศษต่างๆ จะเบิกค่าใช้จ่ายอย่างไร

คำตอบ: การเบิกค่าอาหารในสถานพยาบาลของทางราชการสำหรับห้องพิเศษ หากผู้ป่วยต้องทานอาหารเสริมหรืออาหารพิเศษ ค่าอาหารดังกล่าวให้รวมเบิกกับค่าห้องและค่าอาหาร อัตราวันละ ๖๐๐ บาท สำหรับห้องพิเศษ (๓๐๐ บาท สำหรับเตียงสามัญ) หากมีส่วนเกิน ผู้ป่วยต้องรับภาระเอง

คำถาม ๖ การเบิกค่าครอบฟัน และค่าฟันปลอม จะเบิกในระบบจ่ายตรงได้ หรือไม่

คำตอบ: การเบิกค่าครอบฟัน และค่าฟันปลอมให้ใช้ใบเสร็จจากรักษาพยาบาลแบบเดิม (ผู้ป่วยนอก) ไม่สามารถเบิกในระบบจ่ายตรงได้ เนื่องจากระบบจ่ายตรงการรักษาพยาบาลในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงเรื่องการครอบฟันและการทำฟันปลอม สำหรับเจ้าหน้าที่การเงินต้องจัดทำทะเบียนคุมรายการดังกล่าวให้ครบถ้วนด้วย

คำถาม ๗ ลูกจ้างประจำเสียชีวิต แต่มีค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นก่อนเสียชีวิต สามารถนำมาเบิกจ่ายได้ หรือไม่

คำตอบ: ค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นก่อนเสียชีวิต สามารถนำมาเบิกจ่ายกับทางราชการได้ โดยให้ทายาท หรือผู้จัดการมรดกเป็นผู้ยื่นการเบิกจ่าย เนื่องจากค่ารักษาดังกล่าวเป็นมรดก

คำถาม ๘ ค่าถังออกซิเจนเบิกจ่ายได้ หรือไม่

คำตอบ: ถังออกซิเจนไม่สามารถเบิกจ่ายได้ เพราะไม่ใช่อุปกรณ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดเบิกได้เฉพาะค่าออกซิเจนเท่านั้น

คำถาม ๙ ข้าราชการมีสิทธิประกันสังคม แล้วเลือกใช้สิทธิประกันสังคม บุคคลในครอบครัวจะยังสามารถใช้สิทธิสวัสดิการของทางราชการได้ หรือไม่

คำตอบ: บุคคลในครอบครัวยังคงสามารถเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลจากทางราชการได้ตามปกติ ทั้งระบบใบเสร็จรับเงินและระบบเบิกจ่ายตรง สิทธิไม่ได้หายไปหรือถูกระงับ

คำถาม ๑๐ ค่าบริการ “หัตถบำบัด” และ “หัตถการ” เป็นลักษณะเดียวกันหรือไม่ และต้องมีรหัสประกอบการเบิกจ่าย หรือไม่

คำตอบ: ไม่ใช่ลักษณะเดียวกัน สามารถแยกได้ ดังนี้

“หัตถบำบัด” เป็นการนวด ไม่ต้องมีรหัส มีใบรับรองแพทย์ เบิกได้ตามอัตราที่กำหนด

“หัตถการ” เป็นการผ่าตัดในห้องผ่าตัด ไม่มีรหัส เบิกได้เท่าที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ

คำถาม ๑๑ บิดา มารดา ของผู้มีสิทธิเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปีได้ หรือไม่

คำตอบ: ไม่สามารถเบิกได้ ค่าตรวจสุขภาพประจำปีเบิกได้เฉพาะผู้มีสิทธิเท่านั้น ปัจจุบันค่าตรวจสุขภาพประจำปี เบิกได้เฉพาะผู้มีสิทธิ สำหรับบุคคลในครอบครัว หลักเกณฑ์ยังไม่ได้กำหนดให้เบิกจ่าย

คำถาม ๑๒ ผู้มีสิทธิรับบุตรบุญธรรม สามารถเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ หรือไม่

คำตอบ: เบิกไม่ได้ เพราะไม่ได้เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำถาม ๑๓ กรณีที่ผู้มีสิทธิเสียชีวิตและมีค่ารักษาพยาบาลค้างเบิก ผู้ยื่นคำขอเป็นใคร และต้องใช้เอกสารประกอบการเบิกจ่ายอย่างไร เงินที่จ่ายสมควรจ่ายให้ใคร และถือเป็นมรดก หรือไม่

คำตอบ: ค่ารักษาพยาบาลที่ค้างเบิกถือเป็นมรดก ดังนั้น ผู้มีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลค้างเบิก ได้แก่ ทายาทแห่งกองมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเป็นผู้ลงลายมือชื่อในเอกสารขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล

คำถาม ๑๔ ผู้รับบำนาญมีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ และมีสิทธิประกันสังคมด้วยจะสามารถใช้สิทธิจากหน่วยงานใดเวลาเข้ารับรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ

คำตอบ: ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดเรื่องสิทธิซ้ำซ้อน สำหรับกรณีที่ผู้มีสิทธิมีสิทธิหลักมากกว่า ๑ สิทธิ สามารถเลือกได้ว่าจะใช้สิทธิใด ทั้งนี้ เมื่อเลือกสิทธิอื่นแล้ว ไม่สามารถใช้สิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการในปีนั้นๆ ได้อีก และหากมีส่วนเกินสิทธิประกันสังคม หรือส่วนที่ประกันสังคมไม่ครอบคลุม ก็ไม่สามารถนำส่วนเกินดังกล่าวมาเบิกจากทางราชการได้อีก (รายละเอียดตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุดที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว๓๗๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)

คำถาม ๑๕ ข้าราชการที่เกษียณอายุและอยู่ระหว่างรอคำสั่งเป็นผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญจะเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลอย่างไร

คำตอบ: การเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลในระหว่างรอรับบำนาญ ข้าราชการที่เกษียณอายุ และอยู่ระหว่างรอคำสั่งเป็นผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ หากข้าราชการหรือบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วย และเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลทั้งกรณีผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก ให้ข้าราชการหรือบุคคลในครอบครัวจ่ายเงินค่ารักษาดังกล่าวไปก่อน และเก็บใบเสร็จรับเงินไว้ เมื่อมีคำสั่งเป็นผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ได้รับใบแนบหนังสืออนุมัติส่งจ่ายเบี้ยหวัดบำนาญ) สามารถนำใบเสร็จรับเงินดังกล่าวไปยื่นเบิกเพื่อขอรับเงินได้ ณ ส่วนราชการผู้เบิกบำนาญ อนึ่ง ข้าราชการที่ยื่นขอรับบำเหน็จ หรือลูกจ้างประจำที่ยื่นขอรับบำเหน็จหรือบำเหน็จรายเดือน ไม่มีสิทธิเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

คำถาม ๑๖ หากนายทะเบียนบุคลากรภาครัฐของหน่วยงานปรับปรุง แก้ไขข้อมูล และเปลี่ยนสถานะเป็น “สมบูรณ์” แล้ว แต่เมื่อไปตรวจสอบข้อมูลที่โรงพยาบาล โรงพยาบาลแจ้งว่า ไม่มีสิทธิ เป็นเพราะเหตุใด

คำตอบ: เนื่องจากกรมบัญชีกลาง มีการตัดรอบการส่งข้อมูลบุคลากรภาครัฐให้สถานพยาบาลตรวจสอบสิทธิ ๒ รอบต่อเดือน คือ ทุกๆ ๑๕ วัน ประมาณวันที่ ๔ และ ๑๘ ของเดือน ดังนั้น นายทะเบียนฯ ต้นสังกัด จะต้องปรับปรุงข้อมูลรอบแรกก่อนวันที่ ๑๕ แล้วสิทธิจะขึ้นในวันที่ ๑๘ และรอบที่ ๒ จะต้องปรับปรุงก่อนวันที่ ๓๐ สิทธิจะขึ้นในวันที่ ๔ ของเดือนถัดไป

คำถาม ๑๗ ลูกจ้างประจำหญิงเกษียณอายุราชการในปีนี้ หากสามเป็นผู้รับบำนาญอยากทราบว่าภายหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว จะสามารถอาศัยสิทธิสามในการเบิกจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาลได้ หรือไม่

คำตอบ: กรณีดังกล่าวลูกจ้างรายนี้ หลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว สามารถอาศัยสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลจ่ายตรงได้ในฐานะของคู่สมรสของสาม โดยสามจะต้องติดต่อนายทะเบียนบุคลากรภาครัฐของส่วนราชการต้นสังกัดให้จัดทำฐานข้อมูลจ่ายตรงให้กับภรรยา ซึ่งจะต้องเปลี่ยนอาชีพเดิมในฐานข้อมูลจากลูกจ้างประจำ เป็น “ไม่ทำงาน” หรืออาชีพอื่นๆ จากนั้นจะสามารถใช้สิทธิจ่ายตรงได้ตามรอบในการประมวผล คือ ทุกวันที่ ๑๘ และ ๔ ของเดือน

คำถาม ๑๘ ข้าราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สามารถใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงได้ หรือไม่

คำตอบ: ข้าราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงได้ เนื่องจากโครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ เป็นโครงการที่อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเบิกจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาลเฉพาะผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ไม่รวมถึงข้าราชการในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำถาม ๑๙ ข้าราชการตำรวจถูกพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเนื่องจากถูกตั้งกรรมการสอบสวนความผิดวินัยร้ายแรงและไม่ได้รับเงินเดือน หากตนเองหรือบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยต้องเข้ารับการรักษายาบาล จะสามารถเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ หรือไม่

คำตอบ: กรณีดังกล่าว หากผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วย ระหว่างที่ผู้มีสิทธิถูกสั่งให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน และอยู่ระหว่างตั้งกรรมการสอบสวนความผิดวินัยร้ายแรงและไม่ได้รับเงินเดือน ก็ให้ทหารองจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไปก่อนทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน และจะต้องรอจนกว่าคำสั่งคดีจะถึงที่สุดว่าไม่ผิดและได้รับเงินเดือนย้อนหลัง จึงจะสามารถนำไปเสร็จรับเงินที่ได้ทหารองจ่ายไปขอเบิกเงินได้ ทั้งนี้ใบเสร็จฯ มีระยะเวลา ๑ ปี นับถัดจากวันที่มีคำสั่งคดีถึงที่สุด (หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๕)

คำถาม ๒๐ ค่ายาแผนไทย สามารถนำมาเบิกกับทางราชการได้ หรือไม่

คำตอบ: ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว๓๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ กำหนดให้ค่ายาแผนไทยสามารถเบิกกับทางราชการได้ โดยให้เบิกได้เฉพาะค่ายาที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรคโดยตรงเท่านั้น ส่วนยาแผนไทยที่ใช้เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ และหรือเพื่อการบรรเทาอาการ เช่น น้ำมันไพล เจลพริก เป็นต้น สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทเครื่องสำอาง หรือมีลักษณะเป็นอาหาร ห้ามเบิกจ่ายจากทางราชการ โดยการเบิกจ่ายต้องเป็นไปตามรายการยาและเงื่อนไขการใช้ยาที่กำหนดตามหนังสือเวียนดังกล่าวข้างต้น

คำถาม ๒๑ ผู้ป่วยในที่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวในสถานพยาบาลของทางราชการเกิน ๑๓ วัน ยังคงต้องใช้หนังสือรับรองจากคณะกรรมการแพทย์ที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแต่งตั้ง ประกอบการเบิกจ่ายหรือไม่

คำตอบ: การเบิกค่าห้องพิเศษ จากสถานพยาบาลของทางราชการ ในกรณีที่เกิน ๑๓ วัน สถานพยาบาล (โดยคณะกรรมการแพทย์) ไม่ต้องออกหนังสือรับรองความจำเป็นต้องรักษาเกินกว่า ๑๓ วัน (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว๑๑๒ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔)

คำถาม ๒๒ กรณีข้าราชการสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ (กอ.รมน.) ต้องยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ส่วนราชการใด

คำตอบ: ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวดที่ ๓ ข้อ ๑๕ (๑) กำหนดว่า กรณีผู้มีสิทธิได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการซึ่งต่างส่วนราชการผู้เบิก ให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ สำหรับกรณีนี้ข้าราชการรายดังกล่าวสามารถยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ (กอ.รมน.)

คำถาม ๒๓ ลูกจ้างประจำในสังกัดป่วยหนัก ต้องการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล แต่ไม่สามารถลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ: ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวดที่ ๓ ข้อ ๑๕ (๒) กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้มีสิทธิมีสติสัมปชัญญะ แต่ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งให้มีพยาน ๒ คน ลงลายมือชื่อรับรอง และให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล

คำถาม ๒๔ กรณีที่มีบุตรเป็นข้าราชการ หากมีบิดาหรือมารดาเป็นลูกจ้างประจำเกษียณออกจากหน่วยงานราชการแล้ว สามารถอาศัยสิทธิบุตรที่เป็นข้าราชการเข้าร่วมโครงการจ่ายตรงได้ หรือไม่

คำตอบ: กรณีลูกจ้างประจำที่เกษียณจะได้รับบำเหน็จเพียงอย่างเดียว จึงทำให้หมดสิทธิสวัสดิการของตนเอง รวมทั้งบุคคลในครอบครัวด้วย ส่วนข้าราชการที่เกษียณสามารถเลือกรับบำเหน็จหรือบำนาญได้ หากเลือกรับบำเหน็จ สิทธิสวัสดิการของตนเองและบุคคลในครอบครัวก็จะหมดสิทธิไป ถ้าเลือกรับบำนาญ สิทธิสวัสดิการของตนเองและบุคคลในครอบครัวจะยังมีสิทธิต่อไป กรณีนี้บิดาและมารดาสามารถจะอาศัยสิทธิกับบุตรที่เป็นข้าราชการได้ แต่บุตรที่เป็นข้าราชการจะต้องบันทึกข้อมูลของบิดาและมารดาในฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐให้ “สมบูรณ์” จึงจะสามารถเข้าร่วมโครงการจ่ายตรงได้

คำถาม ๒๕ ใบเสร็จรับเงินที่จะนำมาเบิกได้ มีอายุเท่าไร

คำตอบ: โดยหลักระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๙ (๑) กรณีเข้ารับการรักษาสถานพยาบาลของทางราชการ ประเภทผู้ป่วยนอกหรือเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลเอกชน หรือกรณีใช้สิทธิส่วนที่ยังขาดอยู่ ให้ผู้มีสิทธิยื่นใบเบิกสวัสดิการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พร้อมหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน) ของสถานพยาบาลต่อผู้บังคับบัญชา ภายในหนึ่งปีนับถัดจากวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับเงิน ดังนั้นใบเสร็จรับเงินจึงมีอายุหนึ่งปี นับแต่วันที่ออกใบเสร็จรับเงิน

คำถาม ๒๖ เอกสารอ้างอิงที่ใช้ยืนยันการเป็นบิดาชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธินั้น มีหลักฐานอะไรบ้าง

คำตอบ: การเป็นบิดาชอบด้วยกฎหมาย ผู้มีสิทธิสามารถใช้เอกสารอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

๑. ทะเบียนสมรสระหว่างบิดา - มารดา หรือทะเบียนหย่า
๒. หนังสือรับรองการจดทะเบียนรับรองบุตร (ตามแบบ คร.๑๑) หรือ
๓. คำสั่งศาลหรือคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรหรือบิดาชอบด้วยกฎหมาย

คำถาม ๒๗ หากเอกสารสำคัญสูญหาย เช่น ทะเบียนสมรส สูติบัตร หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนรับรองบุตร ผู้มีสิทธิจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ: ให้ผู้มีสิทธิสามารถติดต่อขอคัดสำเนาได้ ณ สำนักงานเขต หรือที่ว่าการอำเภอที่เคยจดทะเบียนไว้

คำถาม ๒๘ หากผู้มีสิทธิไม่มีเอกสารทางราชการใดๆที่จะแสดงว่าผู้มีสิทธิเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา จะต้องดำเนินการในเรื่องนี้อย่างไร

- คำตอบ:** ๑) หากบิดา และมารดา ยังมีชีวิตอยู่ให้ไปจดทะเบียนสมรสกัน หรือให้บิดาของผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอจดทะเบียนรับรองบุตรว่าผู้มีสิทธิเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา โดยมารดาและบุตรต้องเป็นผู้ให้ความยินยอม ที่สำนักงานเขต หรือที่ว่าการอำเภอที่มีภูมิลำเนาอยู่
- ๒) หากมารดาเสียชีวิตแล้ว ให้บิดาไปยื่นคำร้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งว่าผู้มีสิทธิเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของบิดา

คำถาม ๒๙ กรณีผู้มีสิทธิมีบิดาหรือมารดาเป็นบุคคลต่างด้าว และไม่มีบัตรประชาชน ทำให้ไม่มีเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก จะต้องทำอย่างไรบ้างและจะต้องใช้เอกสารหลักฐานอะไรในการแสดงว่าเป็นบิดาหรือมารดาชอบด้วยกฎหมาย

คำตอบ: บุคคลต่างด้าวจะไม่มีบัตรประชาชน แต่จะมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ปรากฏอยู่ในทะเบียนบ้านของบุคคลเหล่านั้น ดังนั้น การตรวจสอบสิทธิของบิดาหรือมารดาของผู้มีสิทธิที่เป็นคนต่างด้าว ให้ใช้เลขบัตรประชาชน ๑๓ หลักในทะเบียนบ้านประกอบกับใบสำคัญทะเบียนต่างด้าวเป็นเอกสารแทนบัตรประจำตัวประชาชน ส่วนเอกสารหลักฐานในการเป็นบิดาหรือมารดาชอบด้วยกฎหมาย ต้องใช้เอกสารหลักฐานเหมือนกับบิดาคนไทย

คำถาม ๓๐ เอกสารที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของมารดากับผู้มีสิทธิ มีอะไรบ้าง

คำตอบ: สูติบัตรของผู้มีสิทธิ หรือ สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิ

คำถาม ๓๑ ในกรณีที่บิดามารดาอยู่กินกันฉันสามีภรรยา ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๘ ซึ่งไม่มีทะเบียนสมรส จะต้องใช้เอกสารอะไรบ้าง

คำตอบ: ให้ใช้หนังสือรับรองของบุคคลผู้ควรเชื่อถือได้ที่รับรองว่าบิดามารดาอยู่กินกันฉันสามีภรรยา ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๘ (เช่น คำรับรองของนายอำเภอ ปลัดอำเภอ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตต่างๆ) เป็นเอกสารอ้างอิงในการยืนยันความถูกต้องของข้อมูล โดยนายทะเบียนตรวจสอบความถูกต้องและกรอกข้อมูลให้เรียบร้อย พร้อมทั้งทำหนังสือจากส่วนราชการต้นสังกัดถึง กรมบัญชีกลาง สำนักมาตรฐานคำตอบแทนและสวัสดิการ ขอคืนสิทธิเบิกจ่ายตรงในกรณีที่บิดามารดาอยู่กินกันฉันสามีภรรยา ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๘ โดยแนบสำเนาหนังสือรับรองของผู้ควรเชื่อถือได้ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาใบมรณะบัตร เพื่อพิจารณาต่อไป

คำถาม ๓๒ บุตรแบ่งได้เป็นกี่ประเภท

คำตอบ: บุตรแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ

- ๑) บุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย ๒) บุตรของคู่สมรสเดิม ๓) บุตรบุญธรรม

คำถาม ๓๓ กรณีที่คู่สมรสของผู้มีสิทธิหมดสิทธิจากครุเอกชนแล้ว แต่ในฐานะข้อมูลบุคลากรภาครัฐยังปรากฏ "สิทธิครุเอกชน" จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ: ติดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนนั้นสังกัดอยู่ เพื่อขอหนังสือใบอนุญาตต่างๆ (ร.๑๒) เรื่องขออนุญาตถอนครุโรงเรียนเอกชนออกจากการเป็นครุประจำการของโรงเรียนเอกชนพร้อมทั้งส่งสำเนาฉบับนี้แจ้งให้สำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนโดยให้สำนักงานดังกล่าวส่งข้อมูลว่าเป็นผู้ไม่มีสิทธิจากครุเอกชน ให้กรมบัญชีกลางคืนสิทธิให้ใช้ "สิทธิข้าราชการ" ในกรณีที่เป็นผู้มีสิทธิข้าราชการในฐานะบุคคลในครอบครัว หากได้รับใบอนุญาตนี้แล้ว แต่ยังไม่ปรากฏ "สิทธิข้าราชการ" ให้ผู้มีสิทธิที่เป็นข้าราชการนำสำเนาใบอนุญาตนี้ พร้อมใบใบเสร็จจากรักษาพยาบาล เป็นเอกสารแนบในการเบิกค่ารักษาพยาบาลที่ส่วนราชการต้นสังกัด

คำถาม ๓๔ ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้มีสิทธิสามารถนำบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายจำนวน ๓ คนมาเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ หากผู้มีสิทธิมีบุตรจำนวน ๔ คน ต่อมาบุตรคนที่ ๑ (อายุ ๑๘ ปี) เสียชีวิต จะสามารถนำบุตรลำดับถัดไปขึ้นมาใช้สิทธิแทนได้ หรือไม่

คำตอบ: ได้ เพราะบุตรลำดับที่ ๑ เสียชีวิตก่อนบรรลุนิติภาวะ ดังนั้นจึงสามารถนำบุตรลำดับถัดไป (คนที่ ๔) มาใช้สิทธิแทนได้ และสามารถนำบุตรลำดับถัดไปจนกว่าบุตรคนที่ ๔ จะบรรลุนิติภาวะ

คำถาม ๓๕ จากคำถามข้อ ๓๔ ผู้มีสิทธิจะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อให้บุตรลำดับที่ ๔ สามารถใช้สิทธิข้าราชการแทนบุตรลำดับที่ ๑ ที่เสียชีวิตได้

คำตอบ: ผู้มีสิทธิ ติดต่อนายทะเบียนส่วนราชการต้นสังกัด แก้ไขลำดับสิทธิของบุตร ดังนี้
บุตรลำดับที่ ๑ ลำดับสิทธิคงไว้เป็น ๑ และเปลี่ยนสถานภาพการ "มีชีวิต" เป็น "เสียชีวิต"
บุตรลำดับที่ ๒ แก้ไขลำดับสิทธิเป็น ๑
บุตรลำดับที่ ๓ แก้ไขลำดับสิทธิเป็น ๒
บุตรลำดับที่ ๔ แก้ไขลำดับสิทธิเป็น ๓

คำถาม ๓๖ กรณีสมรสกับชาวต่างชาติ ผู้มีสิทธิสามารถนำค่ารักษาพยาบาลของคู่สมรสมาเบิกจากทางราชการได้ หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้บุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลจากทางราชการจะต้องเป็นบุคคลในครอบครัวที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ดังนั้น หากมีการจดทะเบียนสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้มีสิทธิก็สามารถนำค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นมายื่นขอเบิกกับส่วนราชการต้นสังกัดได้ (กรณียังไม่ได้ทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ) แต่ถ้าไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมาย ผู้มีสิทธิก็ไม่สามารถนำค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นมาเบิกกับส่วนราชการต้นสังกัดได้ เพราะไม่ถือว่าเป็นคู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของคู่สมรสใหม่

คำถาม ๓๗ กรณีตรวจสอบสิทธิแล้ว พบว่า ติดสิทธิประกันสังคม ทั้งที่ได้ลาออกจากประกันสังคมแล้ว จะต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ใช้สิทธิข้าราชการได้

คำตอบ: ในเบื้องต้นจะต้องสอบถามทางสำนักงานประกันสังคมก่อนว่า ยังได้รับความคุ้มครองจาก กองทุนประกันสังคมอยู่ หรือไม่ หากยังได้รับความคุ้มครองอยู่จะสิ้นสุดลงเมื่อใด เมื่อความคุ้มครองสิ้นสุดลงแล้วเมื่อใด สำนักงานประกันสังคมจะไม่ส่งข้อมูลของบุคคลนั้นมา เมื่อนั้นสิทธิประกันสังคมจะถูกปรับให้เป็นสิทธิข้าราชการในรอบการประมวลผลข้อมูลถัดไป